

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1304/2023
06.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из с. ... код ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља из ..., чији је пуномоћник Радомир Ристић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2410/22 од 06.07.2022. године, у седници одржаној 06.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2410/22 од 06.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 378/2019 од 28.02.2022. године, исправљена решењем истог суда од 06.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 08.10.2019. године и да обавезе туженог да га врати на рад и накнади му трошкове поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом парничне трошкове у износу од 142.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2410/22 од 06.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Бујановцу П1 378/2019 од 28.02.2022. године, исправљена решењем истог суда од 06.04.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као ... по струци био у радном односу на неодређено време код туженог са местом рада у Странке су 03.11.2016. године закључиле уговор о специјализацији којим се тужени обавезао да омогући тужиоцу похађање континуиране теоретске и практичне наставе из радиолошке дијагностике, сноси трошкове специјализације и полагања испита, исплаћује зараду у складу са законом итд. а тужилац се обавезао да похађа континуирану наставу на пословима у здравственој установи у којој буде распоређен на стажирање, положи предвиђене испите а после завршетка специјализације врати се на рад код туженог најмање двоструко дуже од временаведеног на специјализацији. У наредном периоду тужени је уредно исплаћивао тужиоцу припадајућу зараду и сносио трошкове специјализације а који је требао да похађа на катедри за радиологију и нуклеарну медицину Медицинског факултета у Међутим, тужени је сазнао да се тужилац не јавља на теоретску наставу, нити на практичан рад, већ да ради у две здравствене установе на подручју АПКИМ у ... и Тужени се обратио Медицинском факултету који га је истоветним дописима од 09.09.2019. и 17.09.2019. године обавестио да тужилац није отпочео обављање стажа. Након тога тужени је 16.09.2019. године издао тужиоцу упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе на горе описани начин али на то упозорење тужилац се није изјаснио. Тужени је 08.10.2019. године донео решење о отказу уговора о раду. Након тога је доставио тужиоцу опомену пред утужење за повраћај уплаћених новчаних средстава за специјализацију Клиничком центру у ..., а тужилац је убрзо измирио већи део тог дуга. Тужени је истицао да је био спречен да присуствује настави због тешке болести детета о чему је доставио преписку путем електронске поште. Обавештење од Медицинског факултета да се тужилац није јавио на специјализацију, тужени је стекао посебним путем дана 06.09.2019. године.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су закључили да тужбени захтев тужиоца није основан. Ово из разлога што према члану 15. Закона о раду прописано је да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове на којима ради. Чланом 179. став 2. тач. 1, 2. и 5. Закона о раду прописано је под којим условима послодавац може да откаже запосленом уговор о раду. У конкретном случају стекли су се ти услови јер је тужилац злоупотребио положај и повредио радне обавезе које су биле предвиђене по закону а повредио је и уговорну обавезу закључивањем уговора о специјализацији. Предметна специјализација траје од три до шест година. Тужилац је био у обавези да отпочне специјалистичке студије 2016. године и исте успешно заврши 2020. године. Континуираним недоласком на наставу он је извршио повреду радне обавезе у продуженом трајању за које је тужени сазнао 06.09.2019. године. Тужилац је уредно упозорен на последице непоштовања радних обавеза у смислу члана 180. у вези члана 179. ст. 2. и 3. Закона о раду на које упозорење тужилац није ни одговорио. Према члану 180. став 1. Закона о раду прописано је да се отказ уговора о раду може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања чињеница које су основ за давање отказа односно у року од годину дана од дана наступања чињенице које су основ за давање отказа.

У конкретном случају, ради се о повреди радне обавезе у продуженом трајању тј. та повреда је била у континуитету. Обавеза тужиоца у вези рада није престала новембра 2016. године већ се ради о ситуацији када у погледу начина времена извршења радне обавезе постоји континуитет а дан сазнања туженог о повреди радне обавезе је 06.09.2019. године што значи да нису протекли рокови предвиђени чланом 184. став 1. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, правилно је одлучено када је тужбени захтев одбијен. Тужилац је требало да се јави на специјализацију у току 2016. године а иста је требало да се оконча 2020. године. Тужилац се уопште није јавио на специјализацију нити на теоретску нити на практичну наставу. Тужена је уредно испуњавала све своје обавезе предвиђене уговором о специјализацији тужиоца. Имајући у виду време трајања нејављања тужиоца на специјализацију произлази да је правилно закључено да овде постоји континуирана повреда радне обавезе тј. да је иста продуженог трајања а за коју је тужени сазнао 06.09.2019. године. Сходно одредби члана 184. став 1. Закона о раду прописано је да је објективни рок годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Чињеница нејављања тужиоца на специјализацију је трајнијег карактера јер у продуженом трајању се тужилац није јављао на специјализацију па је правилно закључено да рокови застарелости у конкретном случају почињу да теку од 06.09.2019. године. Отказ уговора о раду тужени је донео 08.10.2019. године што значи у оквиру прописаног рока из члана 184. став 1. Закона о раду. Стога су неосновани наводи из ревизије тужиоца да се рок прописан одредбом члана 184. став 1. Закона о раду мора рачунати од дана када је тужилац требало да ступи на специјализацију.

Наводи из ревизије да је туженом било познато да се тужилац није јавио на специјализацију у предвиђено време и да је нелогично да је тужени посумњао у све ове чињенице тек након три године када је затражио извештај од Медицинског факултета у ... , не могу се прихватити као основ за доношење другачије одлуке а ово из разлога што је тужилац те чињенице истицао и у ранијем току поступка али исте није доказао.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић